

Protocol de prevenció, detecció i actuació davant situacions de violència envers treballadors dependents del Departament d'Ensenyament que presten serveis en centres educatius públics i serveis educatius, produïdes com a conseqüència de l'exercici de les seves funcions, i de danys als béns de l'Administració, causats per membres de la comunitat educativa i/o tercers

Índex

- 1. Justificació i principis d'actuació**
- 2. Objecte**
- 3. Àmbit d'aplicació**
- 4. Protecció de dades personals**
- 5. Competències**
 - 5.1. Treballador o treballadora
 - 5.2. Direcció del centre educatiu, servei educatiu i assimilats
 - 5.3. Inspecció d'Educació
 - 5.4. Direccions dels serveis territorials o gerència Consorci d'Educació o de l'òrgan en qui deleguin
 - 5.5. Unitats responsables de prevenció de riscos laborals
 - 5.6. Unitats responsables de recursos humans i de formació
 - 5.7. Assessoria Jurídica
 - 5.8. Òrgans de consulta i participació en matèria de prevenció de riscos laborals
 - 5.9. Delegats i delegades de prevenció
- 6. Procediment**
 - 6.1 Actuacions preventives en la gestió de la convivència
 - 6.2 Actuacions en el moment en què es produeix la situació de violència
 - 6.3 Actuacions posteriors
 - 6.3.1 Actuacions després de produir-se la situació de violència
 - 6.3.2 Denúncia
 - 6.3.3 Circuit de comunicació
 - 6.3.3.1 Actuacions de la persona afectada i del centre o servei educatiu
 - 6.3.3.2 Actuacions dels serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona
 - 6.3.3.3 Actuacions de l'Assessoria Jurídica
 - 6.3.3.4 Actuacions de les unitats responsables de prevenció de riscos laborals i de recursos humans
 - 6.3.3.5 Informació als delegats i delegades de prevenció i als membres dels comitès de seguretat i salut
 - 6.4 Revisió del procediment

7. Referències normatives i documentació informativa

Annex 1. Comunicació de la situació de violència del treballador/a

Annex 2. Comunicació de situació de violència de la direcció del centre

Annex 3. Sol·licitud d'assistència lletrada

Annex 4. Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència

Annex 5. Definicions

Annex 6. Esquema de tramitació de la denúncia

Annex 7. Circuit de comunicacions

1. Justificació i principis d'actuació

Aquest protocol s'ha elaborat per tal d'oferir un marc d'actuació davant de situacions de violència envers el personal dels centres educatius públics i serveis educatius, produïdes dins o fora del centre de treball, ja sigui en el marc de l'exercici de l'activitat professional o com a conseqüència d'aquesta activitat.

Els centres educatius són espais de convivència on es faciliten les condicions perquè la comunitat educativa interaccioni i propicii l'entorn que estimuli l'aprenentatge dels infants, adolescents i joves. Malgrat això, excepcionalment es poden produir amenaces i agressions dins de l'àmbit laboral que influeixen de forma negativa en la qualitat de la pràctica educativa i que individualment poden provocar un impacte emocional que pot tenir repercussions en la salut. Per aquest motiu el Departament d'Ensenyament ha considerat adequat elaborar aquest protocol, amb la finalitat de prevenir i/o minimitzar els efectes dels casos greus de ruptura de la convivència que es puguin produir, i establir un procediment de comunicació amb les diferents unitats del Departament que hagin d'intervenir.

Els funcionaris docents i personal dels centres educatius públics i serveis educatius del Departament d'Ensenyament tenen el dret a ser assistits i protegits per la Generalitat envers qualsevol amenaça, ultratge, injúria, calúmnia i, en general, en relació amb qualsevol atemptat contra les seves persones o els seus béns, per raó de l'exercici de les seves funcions, segons el que determina l'article 92 del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, i l'article 53.2 del VI Conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya. En el mateix sentit es pronuncia l'article 138 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i l'article 14 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, que fan referència al dret a la defensa jurídica i protecció de l'Administració pública en els procediments que se segueixin davant de qualsevol ordre jurisdiccional com a conseqüència de l'exercici legítim de les seves funcions o càrrecs públics, així com a rebre protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.

Paral·lelament, l'article 134 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, determina que, en el marc general de les polítiques públiques de prevenció de riscos i de salut laboral, l'Administració educativa ha d'establir mesures destinades a promoure el benestar i la millora de la salut laboral del professorat i dels professionals d'atenció educativa, dels inspectors d'Educació i del personal d'administració i serveis en els centres educatius, tant de diagnòstic com, especialment, de caràcter preventiu. L'Administració educativa ha de promoure la formació necessària per a la prevenció dels riscos laborals i ha d'adoptar programes específics per millorar les condicions de treball i perfeccionar els nivells de prevenció i de protecció.

Aquest protocol és d'aplicació a les situacions de violència que es produeixen com a conseqüència d'agressions, amenaces, coaccions, injúries i calúmnies contra el personal del Departament d'Ensenyament, en els termes i condicions que s'estableixen a l'apartat 3.

Els principis que han d'orientar les actuacions previstes en aquest protocol són els següents:

- Caràcter integral i coordinació de les actuacions. S'han d'incorporar mesures tant preventives com de resposta davant la situació de violència.

- Suport a la persona que ha sofert l'agressió, tant per part del seu centre o servei educatiu com de la comunitat educativa i de les instàncies administratives del Departament d'Ensenyament.
- Anàlisi i avaluació per a la presa de decisions i determinació de mesures.
- Adequació dels recursos i dels procediments de treball.
- Respecte i reconeixement dels drets del professorat i dels professionals d'un centre o servei educatiu.
- Respecte i reconeixement dels drets dels alumnes i de les famílies.

2. Objecte

L'objecte d'aquest protocol és definir un procediment de comunicació i actuació entre les diferents unitats del Departament d'Ensenyament (direcció del centre de treball, Inspecció d'Educació, Assessoria Jurídica, Servei de Prevenció de Riscos Laborals...) davant de situacions de violència, amb la finalitat de prevenir, detectar, intervenir i minimitzar-ne les conseqüències en el lloc de treball.

En aquest sentit, aquest protocol aporta un circuit i models que permetin recollir la informació necessària per facilitar les actuacions de les diferents instàncies i una gestió eficaç i eficient de les situacions de trencament greu de la convivència en el centre.

3. Àmbit d'aplicació

Aquest protocol és d'aplicació als casos en què es produeixin, dins o fora del centre o servei educatiu, agressions, amenaces, coaccions, injúries i calúmnies per part de membres de la comunitat educativa i/o tercers, contra el personal docent i no docent dependent del Departament d'Ensenyament que treballa en centres educatius públics i serveis educatius de la Generalitat de Catalunya, així com per danys als béns (de la persona o del centre o servei educatiu), sempre que es produeixin com a conseqüència directa de l'exercici de les seves funcions i que puguin ser constitutius de delictes i donar lloc a una denúncia.

A l'annex 5 es defineixen diferents conceptes relacionats amb l'aplicació d'aquest protocol.

Aquest procediment no s'aplica:

- quan es tracti d'una situació de violència greu causada per alumnes del mateix centre educatiu públic, cas en què s'ha d'activar el "Protocol de detecció i intervenció en cas de conflicte greu amb l'alumnat", que consta als documents per a l'organització i la gestió de centres;
- quan la situació estigui inclosa dins l'àmbit del "Protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament psicològic laboral i altres discriminacions a la feina" o del "Protocol per a la prevenció, detecció, actuació i resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, orientació sexual i/o identitat sexual";
- quan es tracti d'una situació de violència entre dos treballadors del Departament d'Ensenyament, la qual cosa seria motiu d'informació reservada, d'expedient disciplinari, etc.

4. Protecció de dades personals

La informació que s'aporti i es generi com a conseqüència de l'aplicació d'aquest protocol té caràcter confidencial i només és accessible per al personal que intervingui directament en la seva tramitació. El responsable del tractament i les persones que participin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligades al secret professional i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el responsable.

La informació personal a què tenen accés els diferents serveis i unitats com a conseqüència dels fluxos d'informació que s'estableixen en el protocol no es pot emprar per a finalitats incompatibles amb la que en justifica l'accés en cada cas.

Aquesta informació resta subjecta al règim previst al Reglament general de protecció de dades, a la resta de normativa aplicable en matèria de protecció de dades personals i a l'article 22 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

5. Competències

5.1. Treballador o treballadora

- Emplenar el document "Annex 1. Comunicació de la situació de violència del treballador o treballadora a la direcció del centre o dels serveis educatius". Si hi ha més d'una persona afectada, cadascuna d'elles ha d'emplenar-ne un.
- Col·laborar en la investigació de la situació de violència.
- Facilitar una còpia a la direcció del centre del full de denúncia presentat a les autoritats competents (si s'ha fet la denúncia).
- Participar en l'aplicació de les mesures correctores i preventives que es recomanin.

5.2. Direcció del centre educatiu, servei educatiu i assimilats

- Donar suport als treballadors objecte de la situació de violència.
- Emplenar, si escau, el volant d'assistència a la mútua d'accidents laborals i malalties professionals, lliurar-lo al treballador i adreçar el treballador al centre assistencial corresponent.
- Adoptar les mesures provisionals necessàries.
- Emplenar i trametre, als serveis territorials corresponents o al Consorci d'Educació de Barcelona, el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional" dins els terminis establerts per la normativa.
- Emplenar i trametre el document "Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona".

- Tenir coneixement puntual de les actuacions dutes a terme i de la seva efectivitat.
- Informar i donar el suport necessari a la resta d'unitats encarregades d'aplicar el protocol.
- Promoure accions, mitjançant l'elaboració i implementació del projecte de convivència dins el marc del projecte educatiu, que afavoreixin un bon clima de centre i siguin pertinents per prevenir situacions de violència dins el seu àmbit competencial.

5.3. Inspecció d'Educació

- Rebre informació de les situacions objecte d'aquest protocol pel que fa als treballadors dependents dels centres del seu àmbit d'actuació.
- Donar suport a la persona i al centre afectat.
- Recollir la informació complementària sobre l'accident o incident que sigui pertinent, a partir de la documentació de què disposi el centre i les dades facilitades per la persona agredida, la direcció del centre i altres persones.
- Informar la direcció dels serveis territorials o Gerència del Consorci d'Educació i fer les propostes d'actuació que escaiguin.

5.4. Direccions dels serveis territorials o gerència Consorci d'Educació o de l'òrgan en qui deleguin

Es responsabilitzen dins del seu àmbit d'actuació del següent:

- Demanar un informe a la Inspecció d'Educació del territori amb les propostes pertinents.
- Vetllar per la coordinació entre les diferents unitats participants perquè s'implementi el protocol.
- Elaborar, gestionar i traslladar, a l'Assessoria Jurídica dels serveis centrals del Departament d'Ensenyament, la informació i documentació relacionada amb l'activació del protocol.
- Trasl·lladar, a la unitat de recursos humans, el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional".
- Trasl·lladar, a la unitat de prevenció de riscos laborals, el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional", així com el document "Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona" i la documentació adjunta per iniciar la investigació de l'accident o incident.
- Emplenar i trametre la "Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència" (annex 4) al Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

- Garantir el correcte desenvolupament del procediment en el seu àmbit competencial; trametre la planificació de les mesures a les diferents unitats participants fins a l'acabament de l'actuació iniciada, i vetllar per l'aplicació de les mesures.
- Custodiar la documentació que s'ha generat.
- Fer difusió d'aquest protocol en els centres del seu àmbit d'actuació.

5.5. Unitats responsables de prevenció de riscos laborals

- Valorar els possibles danys a la salut i proposar l'adopció de les mesures preventives o correctores pertinents.
- Donar suport a la persona afectada des de l'àmbit de la vigilància de la salut i tramitar l'adaptació del lloc de treball si escau.
- Disposar de la informació continguda a "Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència" (annex 4) per analitzar la globalitat dels casos produïts, i estudiar i valorar la incidència en els centres i/o serveis educatius.
- Participar en la difusió d'aquest protocol.

5.6. Unitats responsables de recursos humans i de formació

- Comunicar a l'autoritat laboral l'accident o incident de treball (o inici de l'expedient d'esbrinament de causes, en el cas del personal adscrit a la MUFACE).
- Incorporar aquest protocol a les activitats informatives i formatives que es facin des del Departament.
- Incloure en el pla de formació i dur a terme les actuacions i activitats formatives que s'acordin com a conseqüència de l'aplicació d'aquest protocol.

5.7. Assessoria Jurídica

- Proporcionar assistència lletrada especialitzada a la persona afectada amb l'autorització prèvia de la Secretaria General.¹
- Coordinar-se amb el Gabinet Jurídic per dur a terme les actuacions oportunes.

5.8. Òrgans de consulta i participació en matèria de prevenció de riscos laborals

- Ser informats i participar en la formulació de les propostes preventives:

¹ D'acord amb allò que preveu l'article 1 de la Resolució ENS/1839/2011, de 20 de juliol, de delegació de competències de la persona titular del Departament d'Ensenyament (DOGC 5930, de 28.7.2011).

- Els comitès de seguretat i salut del Departament han de ser informats dels casos que es produeixin, de les actuacions iniciades i de les propostes d'actuació, de la seva implementació i de la seva efectivitat.
- La Comissió Paritària de Prevenció de Riscos Laborals ha de participar en la valoració global dels casos, a fi de formular propostes d'actuació preventives.

5.9. Delegats i delegades de prevenció

- Ser informats de les notificacions d'incidents o accidents laborals que es produeixin com a conseqüència de les conductes que recull aquest protocol.
- Participar en les visites que es facin per investigar els casos objecte d'aquest protocol.

6. Procediment

Les unitats implicades en la implementació d'aquest protocol, sense perjudici de les facultats que tenen atribuïdes, es comprometen a observar les indicacions següents per prevenir, detectar i intervenir davant les possibles situacions d'amenaça o agressió que es puguin produir per tal d'intentar evitar-les.

6.1. Actuacions preventives en la gestió de la convivència

S'ha d'afavorir l'aplicació de mesures preventives. És important identificar els factors o indicadors que poden derivar en una situació de violència i intervenir abans que aquesta situació es manifesti. En aquest sentit, es poden promoure actuacions com les següents:

- Incloure en el projecte de convivència, en el marc del projecte educatiu del centre, una estructura organitzativa que faciliti la convivència, la comunicació i la participació entre els diferents membres de la comunitat escolar.
- Treballar, en el pla d'acció tutorial, el valor de la norma com a eina per garantir el respecte a un mateix, als altres i a l'entorn per assegurar la convivència de tots els membres de la comunitat escolar.
- Explicitar, en els continguts comuns de la carta de compromís educatiu, la implicació de les famílies per educar en el respecte i la convivència.
- Vetllar pel bon desenvolupament de les capacitats dels alumnes com a principi fonamental d'equitat i garantia de cohesió social. Definir i concretar les activitats i actuacions amb criteris metodològics compartits que afavoreixin la implicació positiva de tots els alumnes en el procés d'aprenentatge.
- Garantir la incorporació de manera destacada a les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) de pautes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar, i fer-ne difusió.
- Utilitzar les eines telemàtiques que resten a disposició dels centres, com el propi web, per facilitar informació interessant, fer recordatoris i demanar la implicació de tots els membres de la comunitat educativa.

- Fomentar en el marc de la comissió de convivència dels centres educatius sessions d'anàlisi de les situacions de bones pràctiques en el tractament de la convivència, així com promoure la utilització d'estratègies de gestió de conflictes sempre que sigui possible.
- Davant de situacions potencialment conflictives, preveure les actuacions, el suport i els recursos necessaris per afrontar-les.
- Tenir actualitzats els contactes per facilitar la comunicació amb les instàncies externes als centres que puguin donar suport davant una situació de violència (mossos de proximitat, serveis socials, recursos sanitaris...).

6.2. Actuacions en el moment en què es produeix la situació de violència

En cas de produir-se la situació d'agressió, cal:

- fer servir tècniques dissuasives o de contenció de la violència per evitar que s'agreugi la situació;
- sol·licitar ajut a les persones properes i comunicar-ho al director o directora del centre (o membre de l'equip directiu disponible) tan aviat com sigui possible;
- trucar al telèfon d'emergències 112 si la situació persisteix (Mossos d'Esquadra, policia local, ambulància, etc.).

6.3. Actuacions posteriors

6.3.1 Actuacions després de produir-se una situació de violència

Les actuacions s'han d'adreçar a minimitzar les repercussions de l'acte de violència i a evitar dins el possible que es torni a produir.

Cal que s'orientin, en primer lloc, a protegir la víctima; en segon lloc, a adoptar les mesures oportunes en relació amb la persona agressora, i finalment a obtenir informació dels testimonis i de totes les persones directament o indirectament relacionades amb els fets.

Una vegada produïda l'agressió, la persona afectada ha de ponderar la gravetat de la situació i comunicar-ho de manera immediata a la direcció del centre (o en cas d'absència, a qualsevol membre de l'equip directiu). Si afectés algun membre de l'equip directiu, ho ha de posar en coneixement de la resta.

S'ha d'informar i facilitar l'accés de la persona afectada a la mútua d'accidents, en el cas del personal adscrit al règim general, o al centre mèdic que consideri, en el cas de personal adscrit al règim especial de la MUFACE.

La direcció del centre i la Inspecció d'Educació, si escau, han de proporcionar suport immediat a la persona afectada. La direcció del centre ha d'informar també la persona afectada de les diferents actuacions que pot iniciar i els suports que pot sol·licitar a través dels serveis territorials, Consorci d'Educació de Barcelona i la Inspecció d'Educació del Departament d'Ensenyament, referents entre d'altres a:

- assessorament jurídic i, si escau, sol·licitud d'assistència lletrada, en cas de presentar denúncia;
- assessorament de les seccions de prevenció de riscos laborals.

L'equip directiu ha d'aplicar les mesures de promoció de la convivència, i en particular, les estratègies de gestió de conflictes, i iniciar el diàleg amb els agressors, sempre que sigui possible, per trobar una solució pacífica i pactada al conflicte.

També ha d'adoptar les mesures provisionals necessàries que calguin en cada moment per protegir la persona o persones afectades en cas que es prevegi una situació de conflicte.

Cada centre ha de gestionar les situacions potencialment conflictives tenint en compte els criteris pedagògics del seu projecte educatiu i en el marc de la normativa vigent.

6.3.2 Denúncia

La persona afectada, atenent a l'entitat dels fets produïts, pot presentar una denúncia davant la comissaria dels Mossos d'Esquadra, policia local o jutjat de guàrdia del lloc més proper on s'hagi produït la situació de violència. A l'efecte de notificar les actuacions derivades de la denúncia es recomana que el denunciant faciliti les dades del centre educatiu públic o servei educatiu on està adscrit, en lloc de fer constar l'adreça particular.

Excepcionalment, i per causes justificades, si la persona afectada no vol presentar una denúncia i els fets poden ser constitutius d'un delictes públic, la direcció del centre o qualsevol altre òrgan de l'Administració que tingui coneixement dels fets produïts, pot presentar la denúncia corresponent, en compliment d'allò de que preveu l'article 262 de la Llei d'enjudiciament criminal, la qual cosa ha de comunicar a la persona afectada.

6.3.3 Circuit de comunicació

6.3.3.1. Actuacions de la persona afectada i del centre o servei educatiu

1. La persona afectada ha de comunicar els fets de forma immediata a l'equip directiu del centre, per escrit mitjançant el formulari "Annex 1. Comunicació de la situació de violència del treballador/a", els fets i les circumstàncies del cas en un termini recomanat de 2 dies. Si s'ha presentat una denúncia, se n'ha d'acompanyar la còpia. Pot demanar l'assistència lletrada a la direcció dels serveis territorials o a la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona ("Annex 3. Sol·licitud d'assistència lletrada").

2. L'equip directiu, en cas de denúncia, ha d'emplenar i tramitar, en el termini de 5 dies, el document "Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona" conjuntament amb la documentació que es consideri oportuna; cal que reculli tota la informació que estigui al seu abast partint de la valoració i la gravetat dels fets.

També ha d'emplenar i tramitar el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional" segons les instruccions vigents disponibles al Portal de centre.

Així mateix, ha de fer una relació dels danys patrimonials que, si escau, s'hagin pogut produir en el mobiliari o instal·lacions del centre com a conseqüència dels fets.

6.3.3.2. Actuacions dels serveis territorials o del Consorci d'Educació de Barcelona

1. La direcció dels serveis territorials o la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) ha de fer les actuacions següents:

- Demanar un informe urgent a la Inspecció d'Educació del territori (adjuntant una còpia de la documentació rebuda) perquè faci les actuacions pertinents per recollir informació sobre els fets ocorreguts i fer les propostes que consideri oportunes.
- Traslladar, a la unitat de prevenció de riscos laborals, el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional", així com el document "Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona" i la documentació adjunta per iniciar la investigació de l'accident o incident.
- Traslladar, a la unitat de recursos humans, el "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional".
- Trametre al més aviat possible, en cas de petició d'assistència lletrada de la persona afectada i/o de la direcció del centre i vista la comunicació de la direcció del centre i de l'informe proposta de la Inspecció d'Educació, la "Sol·licitud d'assistència lletrada de la persona interessada (annex 3)" a l'Assessoria Jurídica dels serveis centrals del Departament d'Ensenyament, juntament amb la documentació següent:
 - Informe del director o directora del centre i de la persona interessada: punts 1 i 2 de l'apartat 6.3.3.1 (annexos 1 i 2)
 - Còpia de la denúncia
 - Si escau, citació judicial.
 - Informe de la Inspecció d'Educació de l'incident
 - Altra documentació informativa i complementària que s'hagi aportat (factures, informes pericials o mèdics, valoració econòmica de danys patrimonials amb factures i/o pressupostos, declaracions de testimonis etc.).
- Emplenar i trametre al Servei de Prevenció de Riscos Laborals, l'annex 4 ("Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència").

6.3.3.3. Actuacions de l'Assessoria Jurídica

Un cop rebuda la proposta i la resta de documentació de la direcció dels serveis territorials o gerència del Consorci d'Educació, l'Assessoria Jurídica del Departament d'Ensenyament, amb l'autorització prèvia de la Secretaria General, ha de dur a terme les actuacions oportunes amb el Gabinet Jurídic de la Generalitat, que actuarà com a acusació particular, per tal que li sigui proporcionada l'assistència lletrada especialitzada a la persona afectada.

Pel que fa als interessos oposats o contradictoris, s'ha de tenir en compte allò que disposa l'article 33.4 del Decret 57/2002, de 19 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

En el supòsit que el treballador o treballadora estigui representat per un advocat privat o no vulgui exercir l'acusació, la Generalitat hi pot comparèixer, si la defensa de l'interès públic ho requereix, mitjançant els seus serveis jurídics, exercint l'acusació particular.

6.3.3.4. Actuacions de les unitats responsables de prevenció de riscos laborals i de recursos humans

La Secció o el Servei de Prevenció de Riscos Laborals ha d'estudiar els fets, valorar els possibles danys a la salut, i proposar, si escau, l'adopció de les mesures preventives o correctores pertinents a la direcció dels serveis territorials o gerència del Consorci d'Educació. Així mateix, si escau, ha de tramitar l'adaptació del lloc de treball, de la qual ha d'informar els delegats i delegades de prevenció.

En cas de danys físics i/o psíquics, aquests han de tenir el tractament d'accident laboral, i el Servei de Personal ha de dur a terme la comunicació a l'autoritat laboral de l'accident de treball, o d'inici de l'expedient d'esbrinament de causes, en el cas del personal adscrit a la MUFACE.

6.3.3.5. Informació als delegats i delegades de prevenció i als membres dels comitès de seguretat i salut

Les notificacions d'incidents o accidents laborals que es produeixen com a conseqüència dels actes que recull aquest protocol han de ser posades en coneixement dels delegats i delegades de prevenció amb la major celeritat possible per tal d'afavorir la seva participació. Cal informar-ne també els membres dels comitès de seguretat i salut de l'àmbit que correspongui perquè en facin el seguiment corresponent. Així mateix s'ha d'informar en els òrgans de participació les mesures que es prenguin, preventives o correctores, i les actuacions que s'hagin portat a terme un cop produïts els fets.

6.4. Revisió del procediment

Aquest procediment es revisa i modifica sempre que del seu funcionament se'n derivi aquesta necessitat, a proposta de qualsevol de les parts de la Comissió Paritària de Prevenció de Riscos Laborals del Departament d'Ensenyament, o per imperatiu legal o jurídic.

En qualsevol cas, la proposta de revisió i modificació s'ha de dur a terme amb la consulta i participació prèvia de la Comissió Paritària de Prevenció de Riscos Laborals del Departament d'Ensenyament.

7. Referències normatives i documentació informativa

- Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal
- Llei d'enjudiciament criminal
- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10.11.1995)
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298 de 14.12.1999)
- Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (DOUE L 119, de 4.5.2016)

- Text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre (BOE núm. 261, de 31.10.2015)
- Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, aprovat pel Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre (DOGC núm. 2509; annex de 3.11.1997)
- VI Conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, d'11.11.2010)
- Decret 29/2015, de 3 de març, de modificació del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 6824, 5.3.2015)
- Decret 57/2002, de 19 de febrer, de modificació del Decret 257/1997, de 30 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3584, de 27.2.2002)
- Ordre de 13 de novembre de 1989, per la qual s'aproven les instruccions que regulen les actuacions, els tràmits i les gestions a realitzar pels centres docents públics de nivell no universitari de Catalunya en determinats casos d'accidents o incidents (DOGC núm. 1225, de 29.11.1989)
- Ordre de 16 d'octubre de 1991, per la qual es modifica l'annex de l'Ordre de 13 de novembre de 1989, per la qual s'aproven les instruccions que regulen les actuacions, els tràmits i les gestions a realitzar pels centres docents públics de nivell no universitari de Catalunya en determinats casos d'accidents o incidents (DOGC núm. 1510, de 25.10.1991)
- Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del projecte educatiu del centre (DOGC 24.03.2017)
- Resolució anual per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per a cada curs.
- *Informació sobre notificació d'accidents laborals i assistència sanitària.* Departament d'Ensenyament, març de 2013 (Disponible a la intranet > Serveis al Personal > Prevenció de Riscos Laborals > Accidents laborals)
- *La violencia en el Trabajo.* FACTS núm. 24. Agència Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball.
- *Prevención de la violencia contra el personal del sector de la enseñanza.* FACTS núm. 47. Agència Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball.
- NTP 489. *Violencia en el lugar de Trabajo* (1998) INSHT
- NTP 891. *Procedimiento de solución autónoma de los conflictos de violencia laboral (I)* (2011) INSHT
- NTP 892. *Procedimiento de solución autónoma de los conflictos de violencia laboral (II)* (2011) INSHT

Annex 1. Comunicació de la situació de violència del treballador o treballadora a la direcció del centre o dels serveis educatius

Comunicació de la situació de violència del treballador/a a la direcció del centre o dels serveis educatius Annex 1

Dades personals de la persona afectada

Nom i cognoms	DNI	
Vinculació laboral (funcionari/ària, laboral...)		
Telèfon fix	Telèfon mòbil	Adreça electrònica

Dades de l'agressió

Dades personals de l'agressor/a o agressors que es coneguin

Nom i cognoms

Parentiu o relació amb els alumnes (noms)

Descripció detallada dels fets

Lloc de l'incident amb descripció de l'entorn físic

Data i hora

Activitat en el moment de l'incident

Testimonis (nom i cognoms, lloc de treball, activitat que desenvolupaven en aquell moment)

Explicació cronològica dels fets: antecedents (moments anteriors), fet violent (conducta de la persona agressora) i desenllaç (reaccions dels treballadors afectats i del seu entorn)

Documents adjunts

- Denúncia
- Altres (especifiqueu-los):

Declaro

Que estic informat/ada del contingut del "Protocol de prevenció, detecció i actuació davant situacions de violència envers treballadors dependents del Departament d'Ensenyament que presten serveis en centres educatius públics i serveis educatius, produïdes com a conseqüència de l'exercici de les seves funcions, i de danys als béns de l'Administració, causats per membres de la comunitat educativa i/o tercers".

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Consentiment informat

Per proporcionar l'assistència i protecció a la persona interessada el Departament d'Ensenyament ha de tractar les dades personals contingudes i/o annexades a aquesta sol·licitud.

Amb la signatura d'aquesta sol·licitud la persona interessada consent el tractament de les seves dades en els termes exposats en el Protocol esmentat, i en l'apartat Informació sobre protecció de dades.

Lloc i data

Signatura

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades seran tractades amb la finalitat d'atendre i resoldre la situació de violència soferta. L'òrgan responsable de les dades és la Secretaria General del Departament, que només cedirà les dades als organismes competents en la matèria. Podeu exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació de les dades, i l'oposició al seu tractament mitjançant un escrit adreçat a la unitat esmentada (Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona).

Director/a del centre o dels serveis educatius

AS06-V01-17

Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona

Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona **Annex 2**

Dades del director/a

Nom i cognoms DNI

Dades del centre

Adreça Telèfon Adreça electrònica

Dades del treballador/a afectat per la situació de violència

Nom i cognoms Vinculació laboral (funcionari/ària, inter/ina...)

Resultats i conseqüències de la situació de violència

Data dels fets

Heu de fer referència tant al personal afectat com al mobiliari i instal·lacions del centre. Especifiqueu detalladament, si escau, els danys i els tràmits que s'han fet amb la companyia d'assegurances, i si aquesta ha pagat tots els danys o una part, i quina quantitat.

Documents adjunts

- Comunicació de la situació de violència del treballador/a a la direcció del centre o serveis educatius (annex 1)
- Altres (especifiqueu-los):

Lloc i data

Signatura

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades seran tractades amb la finalitat d'atendre i resoldre la situació de violència soferta. L'òrgan responsable de les dades és la Secretaria General del Departament, que només cedirà les dades als organismes competents en la matèria. Podeu exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació de les dades, i l'oposició al seu tractament mitjançant un escrit adreçat a la unitat esmentada (Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona).

- Director/a dels Serveis Territorials
- Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona

Annex 3. Sol·licitud d'assistència lletrada

Sol·licitud d'assistència lletrada

Annex 3

Dades del/de la sol·licitant

Nom i cognoms DNI

Lloc de treball (mestre/a, administratiu/iva, etc.)

Nom del centre Municipi

Exposo (si escau, ompleneu el punt 2)

1. Que vaig ser objecte d'una situació d'amenaça i/o d'agressió, de la qual vaig presentar la corresponent denúncia (n'adjunto una còpia).

2. Que en qualitat de¹ estic citat/ada al judici, que tindrà lloc:
Dia Hora Lloc Número de procediment (si el sabeu)

Sol·licito

L'assistència lletrada.

Lloc i data

Signatura del/de la sol·licitant

1. Escriviu el que escaigui: *denunciant / denunciat, imputat.*

D'acord amb l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades seran tractades amb la finalitat d'atendre i resoldre la situació de violència soferta. L'òrgan responsable de les dades és la Secretaria General del Departament, que només cedirà les dades als organismes competents en la matèria. Podeu exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació de les dades, i l'oposició al seu tractament mitjançant un escrit adreçat a la unitat esmentada (Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona).

- Director/a dels Serveis Territorials
- Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona

Annex 4. Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència

Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i l'avaluació davant situacions de violència

Annex 4

Dades personals de la persona afectada

Sexe	Edat	Vinculació laboral ☐ Docent ☐ PAS amb atenció d'alumnes ☐ Pas
Nom del lloc de treball		Codi
Localitat	Tipus de centre ☐ Escola ☐ Institut ☐ Altres	

Dades de l'agressió

Dades personals de l'agressor/a o agressors que es coneixin

Sexe	Edat	Relació amb la persona agredida
Parentiu o relació amb els alumnes (noms)		

Descripció detallada dels fets	Data:	Hora:
--------------------------------	-------	-------

Lloc de l'incident amb descripció de l'entorn físic (interior / exterior / virtual)

☐ Amb baixa	☐ Sense baixa
------------------------------------	--------------------------------------

Resum dels fets

Descripció del tipus d'agressió

☐ Física	☐ Verbal o gestual
---------------------------------	---

Danys materials (persona / centre)

Altres

Testimonis

Sexe	Edat	Relació amb la persona agredida
------	------	---------------------------------

Actuacions posteriors

Assistència sanitària	Presentació de denúncia
☐ Sí ☐ No	☐ Sí ☐ No

Denunciant

Tramitació del full de notificació d'accident o incident laboral	Petició d'assistència lletrada
☐ Sí ☐ No	☐ Sí ☐ No

Vigilància de salut PRL

☐ Sí ☐ No

Actuacions jurídiques

Assessorament jurídic del Departament d'Ensenyament

☐ Sí ☐ No

Assistència lletrada d'advocat/ada del Gabinet Jurídic de la Generalitat

☐ Sí ☐ No

Assistència lletrada d'advocat/ada privat

☐ Sí ☐ No

A509-V01-17

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Propostes d'actuacions d'unitats de PRL

Adopció de mesures preventives o correctores

Sí No

Actuacions centres o serveis educatius

Sí No

Lloc i data

Signatura

A609.V01-17

Direcció General de Professorat i Personal de Centres Públics. Servei de Prevenció de Riscos

Annex 5. Definicions

Abús

Comportament que humilia, degrada o indica d'alguna altra manera una falta de respecte a la dignitat i al valor de la persona.

Accident de treball

Materialització o concreció d'un perill en un succés o sinistre que provoca dany a la salut del treballador o treballadora i/o dany a la propietat. Pot o no produir la baixa laboral.

Agressió o atac

Comportament intencionat que pot produir danys físics i/o psicològics a l'empleat públic.

Amenaça

Promesa de recurs a la força física o al poder (és a dir, a la força psicològica) que produeix la por al dany físic, sexual, psicològic o altres conseqüències negatives a les persones o grups als quals van dirigides.

Assetjament / violència sexual / homofòbia

Conducta o comentari amb connotació sexual, i/o amb motiu de l'orientació sexual de l'empleat o empleada públic que resulta ofensiu i que li provoca sentiment d'amenaça, humiliació o vergonya.

Ciberviolència

Expressió i manifestació de qualsevol mostra de violència de les anteriorment descrites, a través de qualsevol de les plataformes i recursos TIC existents (Twitter, WhatsApp, Facebook, etc.).

Danys

Fan referència als béns propis i/o de l'Administració.

Incident

Materialització o concreció d'un risc en un succés o sinistre sense provocar dany a la salut del treballador o treballadora i/o dany a la propietat de forma rellevant i que en altres circumstàncies podria haver-lo provocat.

Intimidació

Comportament ofensiu i repetit en el temps, amb intents venjatius, cruels o maliciosos per tal d'humiliar o aconseguir modificar la conducta de l'empleat o empleada públic.

Violència física

És l'ús de la força física contra una altra persona o grup, que produeix danys físics o psicològics.

Violència laboral

La violència laboral està constituïda per incidents en els quals el personal pateix abusos, amenaces o atacs en circumstàncies relacionades amb el seu treball, que posen en perill (implícitament o explícitament) la seva seguretat, el seu benestar o la seva salut.

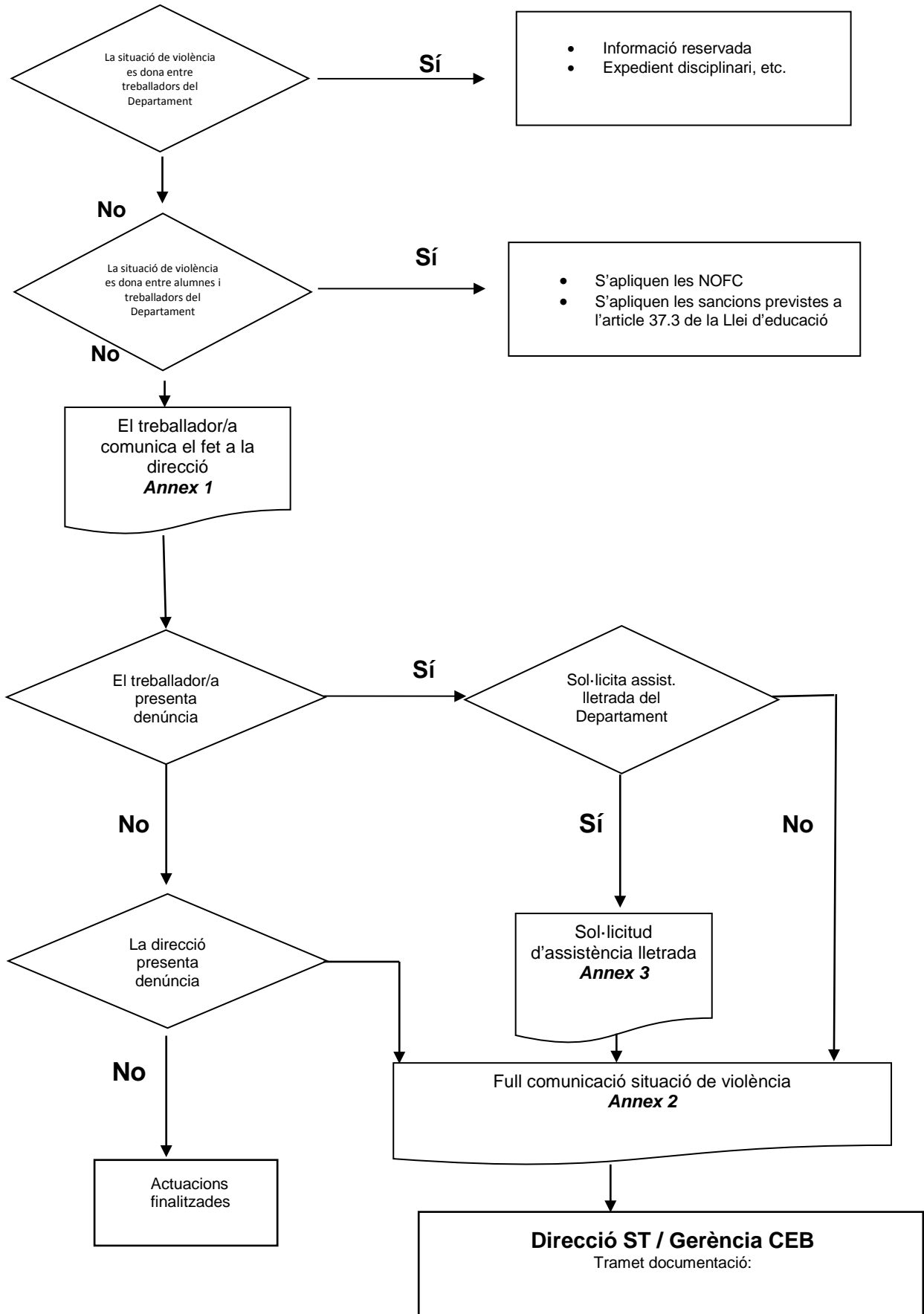
Violència modal

Comportament inadequat d'una persona envers l'empleat o empleada públic i que sovint inclou gestos amenaçadors i/o intimidatoris.

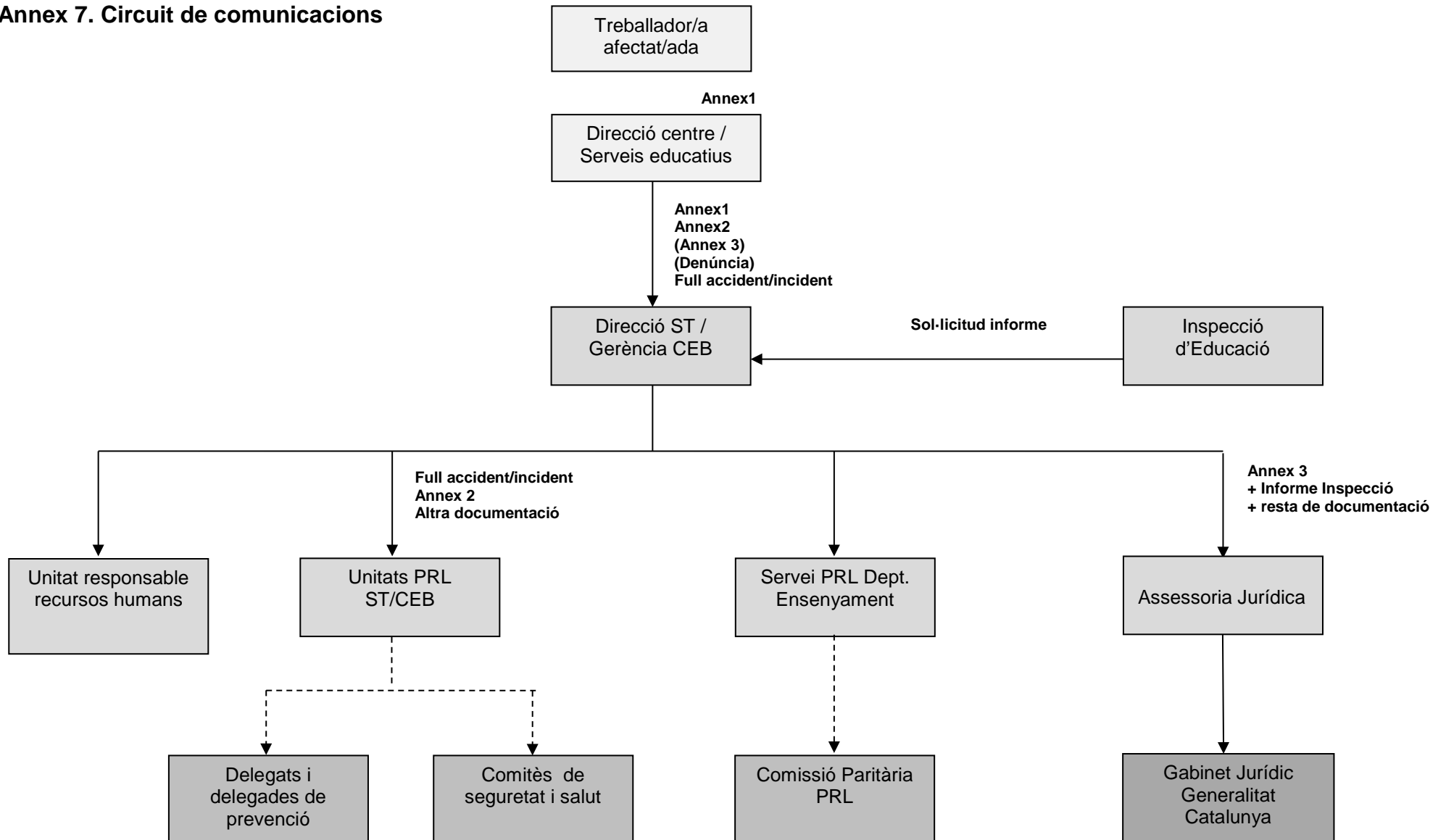
Violència psicològica

Ús arbitrari del poder, o d'amenaques de recurs a la força física, contra una altra persona o grup, que poden fer mal al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social. Inclou l'abús verbal, la intimidació i les amenaces.

Annex 6. Esquema de la tramitació d'una denúncia

Annex 7. Circuit de comunicacions

Annex 1. Comunicació de la situació de violència del treballador o treballadora a la direcció del centre o dels serveis educatius

Annex 2. Comunicació del centre de la situació de violència als serveis territorials o Consorci d'Educació de Barcelona

Annex 3. Sol·licitud d'assistència lletrada

Annex 4. Fitxa de comunicació de dades per al seguiment i avaluació davant situacions de violència